UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Feracitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Visual Library

Habet & illud incommodi, quod linguam vinum præpedire ſolet, eaq; de cauſa Mercurio, non vi- A
no, ſed lacte ſupplicabatur, ad ipſam etiam eloquentiæ dulcedinem indicandam, idq; Romæ vico etiam Sobrio nuncupato fieri ſolitum.

TITILLATIO. CAP. XXXIV.

Terent. in Eunucho. Νικῶν ἀφροδίτη δήμητρος ᾗ διονύσ δίχα. Mortua res Venus ſine Baccho & Cerere. In Græcorum collectaneis Nox & amor vinumque nihil moderabile ſuadent. Illa pudore vacat, Liber amorq; metu. Ovidius. Æne. lib. 4

ET quod ajunt ſine Cerere & Baccho Venerem frigere, adducit in memoriam, Lampſacum ea de cauſa ſalaci Deo ſacram olim dictitatam, quod optima generoſiſſimaque vina proferebat, ludibrium enim illud Veneris & Bacchi filium fuiſſe antiquitas fabulatur. Citat Stephanus Demoſthenem, qui rei iſtiuſmodi cauſam memoriæ prodiderit. Cum itaq; vinum præcipuum ſit nequitiæ fomentum, merito ſignum Virginis vitem averſatur, cavendum enim, ut Orpheus monet, ne Luna ſignum Virginis præcurrente vitem ſeramus: eam enim virgo odio proſequitur. Atq; ne ullus unquam ſit fabulæ modus, alii dicunt, propter Icarium patrem, qui ab ebriis colonis fuerit interfectus.

SANGUIS. CAP. XXV.

FUIT & ſanguinis ſignum oblatum in ſacris vinum, atq; eo nonnumquam cognomento nuncupatum: quare quod apud Maronem, B

Vidit Thuricremis cum dona imponeret aris,
Horrendum dictu, latices nigreſcere ſacros,
Fuſaque in obſcœnum ſe vertere vina cruorem.

non tantum oſtenti loco poſitum, ſed antiquum videtur ſignificatum attigiſſe, quod & pro vino ſanguis, & pro ſanguine vinum acciperetur. Nam à Moſe ſecundo Deuteronomii cantico: *& ſanguinem uvæ biberet meraciſſimum*, & à Pſalmographo dictum, *Sanguinem uvæ biberunt*. Sane quidem Ægyptii ſacerdotes vino pertinaciſſime abſtinebant, & antiquiſſimi eorum reges: nam & illi tunc non niſi ſacerdotes erant, ut tradit Hecatæus. In Deorum tamen ceremoniis vino utebantur, eoq; libabant, ut idem author ſcribit, non gratam ſiquidem cœleſtibus oblaturi, ſed eorum ſanguinem, qui contra Deos pugnaſſent propinaturi, indeq; ſibi nomina conciliari arbitrabantur: perſuaſum enim habebant Ægyptii, vitem ex fuſo in terram Gigantum ſanguine pullulaſſe, unde & amentia & furor ineſſet vino. Quamquam poſteriores Reges, Pſammeticho inprimis authore, vinum ſed certa menſura, menſis adhibuere. Ponit vero & Heſiodus menſuram, qua ſit ad ſalubritatem bibendum: C

Τρὶ δ' ὕδατ☉ προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνυ.
Tres miſcebis aquæ partes ſit quarta Lyæi.

Ariſtoph. in Equitibus Tres partes aquæ duas vini. Pollux lib. 10. c. 21. quatuor aquæ, duas vini partes adhibet. Pſal 7. 3. Vindemia hieroglyphica.

Et venuſtum admodum eſt Epigramma Meleagri, quo à Meraco ſalubriter exterreremur.

Αἱ νύμφαι τὸν Βάκχον ὅτ' ἐκ πυρὸς ἥλατ' ἀθυρῶ	*Ardentem ex utero Semeles lavere Lyæum*
Νίψαν ὑπὲρ τέφρης ἄρτι κυλιόμενον	*Najades, extincto fulminis igne ſacri.*
Τοὔνεκα σὺν νύμφαις Βρόμι☉ φίλ☉, ἢν δὲ νιν εἴργῃς	*Cum Nymphis itaq, eſt tractabilis, at ſine Nymphis*
Μίσγεσ, δέξῃ πῦρ ἔτι καιόμενον.	*Candenti rurſum fulmine corripitur.*

Hæc autem miſcendi meri admonitio, adducit in memoriam mihi locum in Divinis literis quem nefas eſt præterire: *Calix in manu Domini vini meri, plenus mixto*. Calix Domini mixto plenus, idem eſt, ut ſentit Eucherius, ac ſi diceretur miſericordia & judicium. Inclinatur vero ex hoc in hoc, cum de miſericordia in judicium divina ſeveritate tranſitur. Fæx autem non exinanitur, quia adhuc ultimum judicii reſervatur: ea ſiquidem erit vindemia, quæ ipſis in divinis literis hieroglyphice ponitur, D
ſignificatq; rerum finem, quam Theologi ſeculi conſummationem vocant, aliquando depopulationem, ut Pſalmo: *Vindemiant eam omnes qui tranſgrediuntur viam*. Pro fine vero rerum Joel: *Mittite falces, & vindemiate vineam terræ, quia maturæ ſunt uvæ ejus*. Et ne hoc imprudentibus excidat, vindemiæ ipſius inſtrumentum torcular, nomen in ſacris literis hieroglyphicum, per quod ſcilicet, tum alia quædam, tum præcipue tempora ærumnoſa, preſſuræ, vexationeſq; ſignificantur: quam in ſententiam totus fere Pſalmus evagatur, cujus inſcriptio eſt, *In finem pro torcularibus*.

FERACITAS. CAP. XXVI.

Non inepte vero quiſpiam feracitatem hieroglyphice ſinificaturus, vitem cum racemis pinxerit. Inter enim fœcundiores plantas principatum obtinere vitem nemini dubium, ſi arbuſculæ unius-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

A uniuſcujusq; ratione habita, vini copiam expenderimus. Addam etiam, eam alicubi eſſe racemorum magnitudinem, ut racemi ſinguli ſingulos expleant currus, cujusmodi fertilitas eſt Eucarpiæ minoris Phrygiæ urbe. Quin etiam currum medium ibi diffractum defeciſſe unici racemi pondere Metrophanes tradit. Ita rectè Plinius, nullum apud Græcos mendacium eſſe dicit, quod teſte careat: utcumque tamen, hæc, & alia ſuper hujusmodi urbe à Stephano memorantur in iis, quæ defloravit Hermolaus Byzantius.

Eucarpiæ fertilitas.

PIORUM CONVENTUS. CAP. XXVII.

Vitis myſticus ſenſus.

SEd ut de vite ſimpliciter ſermo ſit, debere nos, ait Baſilius, rationem ejus contemplari, qua Dominus ſeſe vitem, & Patrem agricolam eſſe, vinitoremq; dixit, noſq; ſingulos in piorum conventu per fidem ſatos, Palmites appellavit: hinc nos ad uberrimi fructus feracitatem invitat: ne ut inutiles atq; ſuperflui ludibrio ſimus, & à fœcundorum palmitum conſortio reciſi amputatique igni deſti- *Ioan. 15.* B nemur. Aſſertor verò noſter nuſquam ceſſat animas noſtras vitibus comparare. Vinea namq; facta eſt dilectio, dicit, in cornu, in loco pingui: & vineam ſevi, ſeptumq; circumpoſui. Animas humanas plane vineas dicit, quas circumdedit ſepto, tum ea ſecuritate atq; tutela, quæ reſultat ex præceptis, tum ipſa gemmarum cuſtodia. Dictum eſt n. *Verſabitur Angelus Domini in circuitu metuentiũ eum.* *Pſal. 5. 4.* Deinde quaſi valla nobis defixit poſitos in Eccleſia primum Apoſtolos, mox Prophetas, mox Doctores alios: inde animum noſtrum, ne dejectus deſpectusq; humi reperet, & prętereuntium pedibus conculcaretur, majorum noſtrorum exemplis, qui per ſummam innocentiam & probitatem clari & illuſtres habentur, in altum erexit, eorumq; veſtigia ſequi juſſit, qui per virtutem & integritatem, ad ſummum evaſere. Adhæc vitem Ambroſius plebem Eccleſiæ ſignificare contendit, quæ veluti quadam fidei radice plantatur, propagineq; humilitatis reprimitur: ubi vero circumfoſſa fuerit, religatur, erigiturq; ne reflectatur in terram. E ſarmentis alia reciduntur, propaganturalia. Reciduntur quidem ea quæ inani ſylva luxuriant, de quibus Pythagoras ſymbolicè dixit, μὴ σπένδειν θεοῖς ἐξ ἀμπέλων ἀτμήτων, pura purgataq; omnia eſſe volens quæ Diis offerantur. Ea vero propagantur, quæ bonus agricola fructifera judicarit. Adminiculorum vero ordines jugationisq; concinnitas, vere atque C manifeſte docent æqualitatem in Eccleſia ſervari debere: ut ſe ſe nemo quantumlibet dives & honoratus extollat, nemo pauper animam deſpondeat, ſeq; deſpectum atq; contemptum eſſe vereatur: ignobilis nemo deſperet, verum æqua ſit omnium conditio, pariterq; omnium mens ad ſuperiora ſuſtollatur, ſuamq; in cœlis futuram conſuetudinem atq; commercia ſibi proponat. Ne vero illis ingruentium tempeſtatum procellis vexari, locove deturbari dejicive poſſit, claviculis quaſi charitatis amplexibus proximos quoſq; complectitur, & in eorum conjunctione requieſcit. Appellat nos Jeſus vitis ſuæ palmites, propterea quod, inquit Origenes, palmes arbore connectitur, & claviculis tanquã manibus vitis ſtricta confirmatur à lapſu, quo freta adminiculo ventos turbinesq; contemnat. Futurorum id honorum indicat ſpem: quia fideles quiq; non ſolum in iis, quæ gerunt, ſed etiam in iis quæ ſperant & credunt, perfectum ſalutis ſtatum expectant: quapropter quaſi ad quendam patientiæ ardorem ſpe juncta atq; confirmati, naturalium motuum procellas, cupiditatumq; turbines inſultusq; perferunt atq; contemnunt. Hæc & hujusmodi pleraq; commentationibus in hieroglyphica noſtris libenter inſeruimus, quo mihi ſint æquiores ij, qui ſtudium in hac re meum acrius inceſſunt, quorſum id tendat ignari, cum viderint ſimilitudinariam hanc loquendi figuram non tantum ab Ægyptiis quos immerito contra Dei præceptum abominantur, inventam, verum etiam ab antiqua & nova lege receptam: quinetiam ab ipſo noſtræ inſtitutionis conditore CHRISTO JESU frequentiſſimè in uſum deductam: nihil enim aliud eſt hieroglyphicè loqui, quam divinarum humanarumq; rerum naturam aperire. Addenda vero huc fuerant ea quoq; de Juda Iſraëlis dicta: *Lavabit in vino ſtolam ſuam, & in ſanguine uvæ amictum ſuum*, ſed quoniam hæc copioſe ſunt à ſacrorum interpretibus diſcuſſa, præſertimque ab Adamantio, ad ultimam ejus homiliam in Geneſim unumquemque pietatis ſtudioſum accedere cohortamur.

Non ſacrificabis Diis ex vite ſectionem non paſſa.

Palmites cur nos appellat IESVS.

Geneſ. 49.